

2101002502030042
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF ARTS SECOND YEAR (EXTERNAL)
SANSKRIT - IV - LEVEL 3

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination : **BACHELOR OF ARTS SECOND YEAR (EXTERNAL)**
 - b. Name of the Subject : **SANSKRIT - IV - LEVEL 3**
 - c. Subject Code No : **2101002502030042**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 (अ) नीचेनामांथी प्रश्नोना टूंकमां जवाब आपो. (गमे ते पांय)

10

(A) Answer the following questions in short: (any five)

(1) मम्मटना पिता अने भाईयोना नाम जणावो?

What was the name of father and brothers of mammat?

(2) काव्य प्रकाश केटवा उल्लासमां विभक्त छे? प्रथम उल्लासनुं नाम आपो.

How many divided ullas into Kavyaprakash? Give the first ullas name?

(3) अर्थप्रकृतयः केटवी ? कछ कछ ?

How many types अर्थप्रकृतय?

(4) मन्ये, शङ्के, ध्रुवं, प्रायः इव, नूनं -- थकी कयो अलंकार दशावाय छे? उदाहरण आपो.

मन्ये, शङ्के, ध्रुवं, प्रायः इव, नूनं -- Which metaphor is represented by? Give example?

(5) उपमाना कुल केटवा प्रकार छे? उपमा अलंकारनुं उदाहरण आपो.

How many types of metaphors upama? Give example by upama alankar

(6) शार्दूलविक्रीडित छंदं गुणमाप ज्ञास्यति?
What is the scale (गण) of the verse शार्दूलविक्रीडित?

(7) त भ ज ज ग ग कया छंदं बंधारण्य छे? अक्षरो केतवा?
त भ ज ज ग ग is structure of which metre? how many letters are there?

(B) नीचे आपेवा अलंकार लक्षण तथा उदाहरण सहीत समझवो. (गमे ते अके) 4
(B) Explain the alankara giving characteristics and example (any one)

1. ससंदेह
2. व्याजस्तुति

(C) नीचे आपेवा श्लोकोमां अलंकार ओलभावी समझवो. (गमे ते अके) 3
(C) Recognize and example the alankara in any one of the following verses:

1. कर्पूर इव दग्धोऽपि शाक्तिमान् यो जने जने ।
नमोऽस्तत्ववार्यवीर्याय तस्मै मकरकेतवे ॥
2. पाण्डुक्षामं वदनं सरसं तवालसं छ वपुः ।
आवेदयति नितान्त क्षेत्रियरोगं सखी हदन्तः ॥

(D) नीचेना अलंकार युग्मोमांथी साम्य-भेद समझवो (गमे ते अके) 3
(D) Compare and contrast any one of the following

1. अर्थान्तरन्यास -- निदर्शना
2. व्याजस्तुति --व्याजोक्ति

Q.2 (अ) कारिका सानुवाध समझवो (गमे ते अके) 8
(A) Explain karika (any two)

1. शक्तिनिपुणता लोकशास्त्रकाव्याधवेक्षणात् ।
काव्यज्ञशिक्षयाभ्यास इति हेतुस्तदुद्भवे ॥
2. नियतिकृतनियमरहिता ह्लादैकमयीमनन्यपरतन्त्राम ।
नवरसरुचिरां निर्मितिमाद्भती भारती केर्जयती ॥
3. इदमुत्तममतिशयिनि व्यङ्ग्ये वाच्यात ध्वनिर्बुधः कथित ।
4. शब्दचित्र वाच्यचित्रम व्यङ्ग्य त्ववरं स्मृतम ॥

(બ) કારિકા સાનુવાદ સમજાવો (ગમે તે બે)

8

(B) Explain karika (any two)

1. નીરસોઙ્નુચિતસ્ત્ર સસૂચ્યો વસ્તુવિસ્તરઃ ।
દશ્યસ્તુ મધુરોદાતરસભાવનિરન્તર ॥
2. વૃત્તવર્તિષ્ઠમાણાનાં કથાંશાનાં નિદર્શકઃ ।
સંક્ષેપાર્થસ્તુ વિષ્કમ્ભો મધ્યપાત્રપ્રાયોજિતઃ ॥
3. અવસ્થાઃ પન્ન કાર્યસ્ય પ્રારબ્ધસ્ય ફલાર્થિભિઃ ।
આરમ્ભયત્નપ્રાપ્ત્યાશાનિયતાપ્તિફલાગમાઃ ॥
4. દશરૂપાનુકારેણ યસ્ય માધન્તિ ભાવકાઃ ।
નમઃ સર્વવિદે તસ્મૈ વિષ્ણવૈ ભરતાય ચ ॥

(ક) નીચેના વાક્યોનું વિવરણ કરો (ગમે તે એક)

4

(C) Explain the following sentences (any one)

1. ઉપમાનાદ યદન્યસ્ય વ્યતિરેકઃ સ એવ સઃ ।
2. ક્રિયાયાઃ પ્રતિષેધેઙ્પિ ફલવ્યક્તિર્વિભાવના ।

Q.3 કાવ્યશાસ્ત્રમાં કાવ્યપ્રકાશ અને મમ્મટનું સ્થાન વિષે ચર્ચો.

20

Discuss the position kavyaprakash and mammata in the kavyashastra

અથવા / OR

મમ્મટે જણાવેલા કાવ્ય પ્રયોજનની કારિકા લખી, કાવ્ય પ્રયોજનની ચર્ચા કરો.

20

write the given by mammta describing the objectives of poetry and discuss them

Q.4 નાટકની ઉત્પત્તિ અંગેનો ભારતીય પરંપરાગત મત અને દશરૂપક ગ્રંથ રચનાનું પ્રયોજન જણાવો.

20

According to indian traditional view of the origin of the drama and the purpose of the composition of the dasarupaka granth

અથવા / OR

बीजबिन्दुपताकाख्यप्रकरीकार्यलक्षणा : । 20
अर्थप्रकृतयः पञ्च ता एताः परिकीर्तिताः ॥---- यथा करो.
बीजबिन्दुपताकाख्यप्रकरीकार्यलक्षणा : ।
अर्थप्रकृतयः पञ्च ता एताः परिकीर्तिताः ॥--Discuss detail

Q.5 टूंकनोध लभो (गमे ते भे) 20
Write notes any Two

1. कथावस्तुना प्रकारो
types of plot (कथावस्तु)
2. अर्थोपक्षेपकाः ।
3. काव्यमां अलंकारनुं स्थान
The importance of alankara's
4. काव्यना हेतुयो
The incentives of writing poetry.
